

ת"פ 6328/05/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 6328-05-20 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני כבוד השופט ארנון איתן

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

פלוני

הנאשם

גזר דין

1. ביום 18.3.21 הורשע הנאשם, בהתאם להודאתו ובמסגרת הסדר טעון, בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**") ובעבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

2. עפ"י המתואר בכתב האישום ביום 6.12.19 בשעה 23:00, בביתם של הנאשם ואשתו, המתלוננת, צפתה המתלוננת בטלוויזיה בחדר השינה. הנאשם נכנס לחדר, כיבה את האור וביקש מהמתלוננת לכבות את הטלוויזיה בשל רצונו לישון. הנאשמת סירבה אך הנמיכה את עוצמת הקול. הנאשם נשכב לישון אך כחמש דקות לאחר מכן התרומם, קילל את הנאשמת במילים "בת זונה" ושרט אותה במצחה. המתלוננת שאלה את הנאשם מה קרה ובתגובה הוא אמר לה "אני ארצח אותך". המתלוננת הלכה לחדר האמבטיה וראתה כי היא מדממת ממצחה אז הלכה לחדר השינה, הראתה לנאשם את השריטה במצחה ואמרה לנאשם כי בכוונתה להתלונן על כך במשטרה והנאשם אמר למתלוננת "תעשי מה שאת רוצה".

3. סוכם בין הצדדים כי הם יבואו בדברים פעם נוספת לאחר קבלת תסקיר המבחן.

ראיות ההגנה

4. נ/1 ו-נ/2: תלושי שכר שקיבל הנאשם בגין עבודתו כמאבטח.

תסקיר שירות המבחן

5. ביום 30.8.21 הוגש תסקיר שירות המבחן, אביא מתוכנו בתמצית.

6. בתסקיר תואר הנאשם כבן 63 שנים, נשוי למתלוננת ואב לשני ילדים. הנאשם בן זקונים במשפחת המקור. בפן התעסוקתי תואר שהנאשם סבל בכל מהלך השנים מחוסר יציבות תעסוקתית. הוא עבד

במשך השנים לתקופות קצרות במקצועות מגוונים ושונים ואז נטש עבודות אלו לאחר כשנתיים - שלוש, חרף העובדה שהיה אהוב על מעסיקיו. לפני כ-8 שנים חדל לנסות ולהשתלב בשוק התעסוקה. תואר כי המתלוננת היא שהייתה במהלך השנים מפרנסת המשפחה העיקרית, באמצעות עסק שבבעלותה, ואילו הנאשם, שהתקשה בפן התעסוקתי, טיפל במטלות הבית וגידול הילדים. הנאשם שלל שימוש בחומרים משני תודעה והוא ניהל אורח חיים נורמטיבי ותקין בכל מהלך השנים.

7. בהתייחסו לאירוע נשוא האישום נטל הנאשם אחריות חלקית למעשה תוך שתיאר את הפגיעות שחש כאשר קודם לאירוע גילה שהמתלוננת העבירה כספים לאחיה ללא ידיעתו, דבר שהוביל לתחושות כעס ובוגדנות שחש כלפיה. הנאשם תיאר שביקש להבהיר למתלוננת את תחושותיו ועל כן תקף אותה. הנאשם התקשה להגדיר את מעשיו כאלימים אך מצד שני הכיר בבעייתיות מסוימת בפעולותיו. הנאשם שלל צורך במעורבות טיפולית.

8. הקשר עם המתלוננת תואר ע"י שני בני הזוג כקשר מכבד, מיטיב וקרוב, ללא אירועי אלימות כלל. תוארו תקופות מתוחות סביב מתח שנבע ממצבם הכלכלי, כתוצאה מקשיי התעסוקה של הנאשם. הנאשם תיאר כי בני הזוג התגברו על קשיים אלו בהידברות והבנה. אשת הנאשם אישרה את דברי הנאשם. המתלוננת תיארה את הנאשם כאדם רגוע ומסור שנטל על עצמו במהלך השנים את ניהול משק הבית. עוד תיארה כי האירוע נשוא האישום הינו חריג להתנהלות הנאשם כלפיה. המתלוננת תיארה כי התלוננה במשטרה על האירוע, בשל בהלה שחשה במהלך התקיפה, אך לאחר מכן, הם יישבו את ההדורים, ומאז הם שבו להתנהלות זוגית מיטיבה.

9. התרשמות שירות המבחן הייתה מהתנהלות נורמטיבית של הנאשם וממסירותו למשפחתו, וכי האירוע נשוא האישום חריג להתנהלותו הרגילה. מצד שני תוארו בגורמי הסיכון הרקע הקשה בו צמח הנאשם, בהיעדר דמות אם ותסכולים הנובעים מכך. עוד תוארו תסכולים הנובעים מהקושי התעסוקתי שחוזה הנאשם למול הצלחותיה של המתלוננת המפרנסת את המשפחה בכבוד. עוד תואר הקושי בנטילת אחריות לחומרת המעשים וצמצום חלקו באירוע.

10. בשים לב לשיקולים האמורים מצא שירות המבחן להמליץ על עונש בדמות צו של"צ למשך 250 שעות וענישה צופה פני עתיד. באשר לסוגיית ההרשעה מצא שירות המבחן שלא להמליץ על כך, הן מפאת חומרת העבירות, היעדר נטילת אחריות למעשים, וכן משום שלא הוכחה פגיעה קונקרטי תעסוקתית בנאשם.

טענות הצדדים

11. בטיעוניה לעונש ביקשה המאשימה לאמץ את עמדת שירות המבחן. לדבריה, אין מקום להיעתר לבקשה לביטול הרשעה מאחר ולא הוכחה פגיעה קונקרטי בנאשם. עם זאת, לאור עברו הנקי של הנאשם ואי-פתיחת הליכים נוספים נגדו, הסכימה המאשימה להמלצה העונשית של שירות המבחן בדמות הטלת צו של"צ בהיקף 250 שעות לצד מאסר מותנה. ההגנה מנגד, ביקשה לתקן את שנקבע בתסקיר. נטען כי לנאשם עבר תעסוקתי בעבודות אבטחה והוגשו תלושי שכר המעידים על טענה זו. לטענת הסנגורית המדובר בחברות כוח אדם אשר אינן מעסיקות מאבטחים בעלי עבר פלילי וכן הוא

איבד את רישיון הנשק. נטען שתיגרם לנאשם פגיעה כלכלית ככל ויורשע בדין. הסנגורית הוסיפה וטענה שהמדובר בזוג נורמטיבי שחי חיי זוגיות תקינים, וכי המתלוננת בעצמה ביקשה לבטל את התלונה כבר ביום אחרי האירוע.

12. הנאשם מסר בבית המשפט, כי עבד באבטחה משך כ-10 שנים, וכי זהו המקצוע העיקרי שלו, כך שכרגע אין באפשרותו לעבוד משום שאינו רשאי להוציא רישיון נשק ואשתו נאלצת לפרנס את המשפחה לבדה. לטענתו אין באפשרותו לעסוק בתחום אחר בשל גילו המתקדם והרשעתו בדין תפגע בו כלכלית באופן קשה.

דין והכרעה - סוגיית ביטול ההרשעה

13. כאמור, הצדדים חלוקים בסוגיית הרשעת הנאשם. כבר עתה אציין כי לאחר שמיעת טיעוני הצדדים ועיון בחומר שלפני לא מצאתי לקבל את עמדת ההגנה, ולהורות על ביטול ההרשעה. אבהיר דבריי.

14. סוגיית אי ההרשעה מעוגנת בסעיף 192א לחסד"פ, וכן בסעיף 71א(ב) ובסעיף 1(2) לפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, אשר בכולם הוסמך בית המשפט ליתן צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, תוך הימנעות מהרשעה.

15. בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** פ"ד, נב(3) 337 נקבע כי באופן כללי, משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם, זולת מקרים יוצאי דופן בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה (ראו: סעיף 6 לפסק דינה של כב' השופטת דורנר).

16. עוד נקבע בפרשת **כתב הנ"ל** כי מטרת השימוש בסעיף זה לחוק היא שיקומית, והיא תובא במכלול השיקולים לפטור את הנאשם מהרשעה. בפסה"ד נקבע כי יעשה שימוש בכלי זה כאשר יתקיימו שני תנאים אלו במצטבר:

א. הרשעה תוביל לפגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

ב. סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים שפורטו בפסה"ד.

17. בפסיקה מאוחרת נקבע שאי הרשעתו של נאשם, שאשמתו הוכחה, היא חריג לכלל שכן יש בה מימד של פגיעה בעקרון השוויון בפני הדין. לפיכך נקבע שבתי המשפט מצויים לעשות שימוש מושכל וזהיר בסמכות שניתנה להם על פי סעיף 71א(ב) לחוק העונשין ולהימנע מהרשעת נאשם רק במקרים חריגים בהם מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, וזאת בכדי למנוע פגיעה מהותית בעקרון השוויון בפני החוק ובשיקולי ענישה אחרים (ראו בהרחבה: ע"פ 1082/06 **מיכאל שוראקי נ' מדינת ישראל** (20.6.06); וכן השוו אודות השימוש החריג בסעיף אי ההרשעה: רע"פ 1666/05 **יאיר סטבסקי נ' מדינת ישראל** (24.03.05); ע"פ 1042/03 **מצרפס שותפות מוגבלת בע"מ (1974) נ' מדינת ישראל**, נח(1) 721 (2003)).

18. בע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פ"ד נד(3), 685, (17.8.00) נקבע כי: "משמתבקש בית המשפט לשקול אימתי יחיל את הכלל המדבר בחובת הרשעה ומתי יחיל את החריג בדבר הימנעות מהרשעה, נדרש איזון שיקולים המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם... במאזן השיקולים האמור גובר בדרך כלל השיקול הציבורי ורק נסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות דופן ביותר תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך הרשעת העבירין, וזאת, לרוב, כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי מההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה והנזק הצפוי לעבירין מההרשעה".

19. בספרו **על סדר הדין בפליימ** (חלק שני, תשס"ג, 1105) ציין המלומד קדמי כי "בנסיבות נדירות ביותר, כאשר יש בעצם ההרשעה משום תגובה חריפה באורח קיצוני למעשה העבירה מחד גיסא, ובנסיבות העניין אין מקום לענישה אלא להעמדה במבחן. נסיבות נדירות כאלה נוצרות בדרך כלל על רקע נסיבות אישיות - כגון: גיל, מצב בריאות, מוצא משפחתי - כאשר ההרשעה כמוה כ'מכת מוות' לנאשם".

20. עוד נקבע בפסיקה שאחד השיקולים המהותיים שייטו את הכף לטובת אי הרשעה הינו כאשר בית המשפט משתכנע שהנאשם הפנים את חומרת מעשיו והביע חרטה לגביהם (ראו: ת"פ 40200/99 **מדינת ישראל נ' שלמה איזנברג** (10.02.04)).

21. במקרה שלפני לא מצאתי שהוכחו התנאים הנדרשים לביטול ההרשעה.

22. ראשית - לא הוכח שייגרם נזק ממשי וקונקרטי לנאשם מהרשעתו. בפסיקת ביהמ"ש העליון נקבע כי בבוא בית המשפט לדון בבקשת ביטול הרשעה, עליו לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, כאשר עליו להתייחס לנזק מוחשי וקונקרטי, ולא לאפשרויות תיאורטיות לפיהן עלול להיגרם לנאשם נזק בעתיד. ראו: רע"פ 9118/12 **פריגין נ' מדינת ישראל** (נבו, 3.1.2013).

23. במקרה דנן, הציג הנאשם שני תלושי שכר, נ/1 ו-נ/2, מהם ניתן ללמוד שהוא עסק בעבר באבטחה אך המדובר בתקופות העסקה קצרות, ראשונה שבהן משך כשנה ושנייה שבהן כחמישה חודשים. שני תלושי השכר הינם עד לשנת 2014 בעוד שהאירוע נשוא ההליך התרחש בשנת 2019. בנסיבות אלו לא הוכח בפניי כי הנאשם מועסק כעת, זוהי גם עמדת שרות המבחן, ובעיקר לא התרשמתי, כי תיגרם לנאשם פגיעה ממשית ככל ויורשע בדין. שנית, לדעת שרות המבחן קיימת חשיבות במקרה זה בענישה מציבת גבול לצד עונש שיקומי. הסיבה השלישית, נוגעת בחומרת העבירה. באופן כללי גישתי היא שבעבירות אלימות במשפחה יש להמשיך ולקבוע שביטול הרשעה הינו בגדר חריג שבחריגים, האמור להתרחש רק מקום בו הוכחה פגיעה ממשית בעיסוקו של הנאשם. כפי שכבר ציינתי, פגיעה זו לא הוכחה במקרה דנן, ועל כן, ומאחר ואין המדובר בחריג ממשי, לא מצאתי להיעתר לבקשת ההגנה בעניין זה.

מתחם העונש ההולם

24. מעשי הנאשם פגעו בערך החברתי של זכותו האינהרנטית של כל אדם לשמירה על בטחונו האישי ועל גופו, ובפרט בזכותן של נשים לחוש מוגנות בביתן-מבצרן. בתי המשפט עמדו רבות על חומרתן הרבה של עבירות אלימות במשפחה. בפסיקת בית המשפט העליון נקבע כי מעשים אלו נתפסים כבעלי חומרה

מיוחדת במערכת האיסורים הפלייט, שכן הציפיה האנושית הטבעית היא שבתוך משפחה ישרו יחסי הרמוניה וכבוד. כאשר יחס זה מופר, הוא נוגד את חוש הצדק האנושי. עוד נקבע כי במערכת יחסים אלימה במשפחה, נעשה שימוש לרעה בכוחו של החזק למול החלש. חולשה זו מקבלת משנה תוקף משום שנגישותם של נפגעי העבירה לרשויות אכיפת החוק, לרוב קטינים או בת זוג, היא עניין טעון, מורכב וקשה, ולרוב מלווה באימה רבה. עוד צוין כי לא אחת נעשה שימוש לרעה ברצון הנפגע לשמור על שלמות המשפחה וכן בתלותו הרבה של הנפגע בפוגע, מבחינה כלכלית ורגשית. בנסיבות האמורות קבע בית המשפט כי חלה חובה יתרה להגן על קורבנות האלימות, שהם על פי רוב חסרי ישע, ומכאן אף נדרשת החמרה בענישה בעבירות אלה. ראו: ע"פ 6758/07 **פלוני נ' מדינת ישראל** (11.10.07).

25. עוד נקבע בפסיקה כי נגע האלימות במשפחה פוגע בשלום הציבור ובערכים יסודיים של החברה בישראל, ועל בית-המשפט מוטלת החובה להוקיע מעשים אלו בדרך של ענישה משמעותית, אשר תעביר מסר שיפוטי חד וברור לעברייני האלימות במשפחה. ראו: רע"פ 7513/12 **בלאל מרעי נ' מדינת ישראל** (22.10.12). בעניין זה נקבע כי "לא די ברטוריקה מרתיעה המוקיעה את עבירות האלימות במשפחה, ויש לגבות את האמירות החשובות שבפסקי הדין בענישה הולמת". ע"פ 792/10 **מדינת ישראל נ' פלוני** (14.02.11).

26. באשר למתחם הענישה ההולם בגין עבירת תקיפת בת-זוג הגורמת חבלה, הרי שבאופן טבעי מתחם הענישה בעבירות אלו מתפרש על פני טווח רחב ביותר, המשתנה בכל מקרה ומקרה בהתאם לנסיבות העבירה, חומרתה, תכיפותה ועוד. עם זאת, ניתן לקבוע שלרוב מוטלים בגין סעיף אישום זה עונשי מאסר, בין מספר חודשים (אף על דרך עבודות השירות) ועד ל-10 חודשים. (ראו לדוגמה: רע"פ 5861/19 **פלוני נ' מדינת ישראל** (נבו, 02.01.2020), רע"פ 11/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (נבו, 20.01.2015)).

27. במקרים אחרים הוטלו עונשי מאסר על דרך עבודות שירות. (ראו לדוגמה: ת"פ 2196-11-11 **מדינת ישראל נ' הרצל ספיאשווילי** (נבו, 23.02.2015) בו נגזרו על הנאשם 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, בגין צבר אירועי אלימות כלפי בת זוג, ברף חומרה נמוך יחסית (סטירות ודחיפות) אליהם נוספה עבירת תקיפה כלפי אחר. נוכח נסיבותיו חיינו הקשות של הנאשם הוחלט על מאסר באופן זה. כך גם בת"פ 39535-01-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** (נבו, 28.12.2014)).

28. מתחם הענישה ההולם בגין עבירות איומים עומד לרוב על מאסר מותנה כאשר המדובר באירוע איומים בודד ללא עבירות נלוות (ראו לדוגמה ת"פ 43163-02-18 **מדינת ישראל נ' פלוני** (12.12.18)), ומספר מועט של חודשי מאסר בפועל ועד לשנת מאסר כאשר נלוות לאיומים עבירות תקיפת סתם או כשהמדובר באיומים חמורים (ראו לדוגמה: עפ"ג 3328-05-15 **פלוני נגד מדינת ישראל** (6.9.15); עפ"ג 5601-09-17 **אמנד אגרוף נ' מדינת ישראל** (09.04.18); עפ"ג (מרכז) 1079-04-14 **נגוסה יטזב נ' מדינת ישראל** (17.6.14); רע"פ 9704/06 **גרמן סלונים נ' מדינת ישראל** (28.11.06) ועוד).

29. המקרה שבפנינו, שונה במהותו מאותם מקרים, שכן אף שסעיף האישום הינו חמור, תקיפה חבלנית של המתלוננת, אין להתעלם מכך שהמדובר בנסיבות המצויות ברף נמוך של חומרה. מאידך, אופי האיום

שהופנה כלפי המתלוננת הינו חמור. על אף זאת, יש לקחת בחשבון גם את עמדת המתלוננת בכל הנוגע לקשר הזוגי ולחריגותו של מקרה זה במערכת היחסים ביניהם, וכן את עמדת המאשימה לאימוץ עמדת שירות המבחן.

30. נוכח טעמים אלו, יש לאמץ את עמדת שירות המבחן - להטלת צו שירות לתועלת הציבור, זאת לצד רכיבי ענישה נוספים.

קביעת עונשו של הנאשם במתחם שנקבע

31. הנאשם כבן 63, אינו עובד, נשוי ואב לשניים. הנאשם נעדר עבר פלילי, נטל אחריות בבית המשפט לביצוע המעשים. עם זאת האחריות שניטלה בשירות המבחן הינה חלקית בלבד (ראו: עמוד 2 פסקה 2). לקחתי בחשבון את עמדת המתלוננת בשיחה עמה, וכן את העובדה, כי מאז האירוע, בני הזוג מנהלים קשר חיובי וקרוב. נוסף לכך ולהתרשמות שירות המבחן, המדובר בנאשם בעל מערכת ערכים נורמטיבית ושומרת חוק, אשר ממוקד רוב זמנו בדאגה למשפחתו ובטיפול בילדיו. בנוסף הבאתי במסגרת שיקוליי את חלופי הזמן מעת ביצוען של העבירות, וכן העובדה כי לא נפתחו כנגד הנאשם תיקים נוספים.

32. באיזון הכולל ראיתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שירות לתועלת הציבור בהיקף 200 שעות, על פי תוכנית שתוגש על ידי שירות המבחן לאישור בית המשפט בתוך 60 יום.

ב. מאסר למשך 3 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור על אחת העבירות בהן הורשע.

33. המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, ט"ז אדר א' תשפ"ב, 17 פברואר 2022, בנוכחות המאשימה, הנאשם ובאת - כוחו.